

metlenségeket, ha nem érzem, hogy Isten akarata szerint kötelességemet teljesítem. Ha nem hinnék isteni gondviselésben, mely nemzetemnek jó és nagy hivatást rendelt: azonnal abba hagynám a diplomataüzletet, vagy bele sem kezdtem volna. Rendjelek, czimek engem nem vonzanak. Azt a szívósságot, melyet annyi abszurditással szemben, annyi év óta kifejtettem, csak szilárd hitemből merítem. Vegyék el e hitemet és elvetették a bazámat! Ha nem volnék olyan szigorú hitű keresztény, ha nem volna meg bennem a religiő ingathatlan alapja: ilyen kancellárt soha sem kaptak volna önk bennem. Mutassanak nekem egy utódot hasonló alappal s én azonnal távozzom. De én *csupa pogányok közt élek!* Nem akarok én e vallomással proselytákat csinálni, de vallásosságát érzem, hogy hitemet bevalljam.

A szentesi polgármester a múlt év végén rendeletet adott ki a városi tisztikar részére, a melynek főbb pontjai ezek: „Régi tapasztalatom, hogy a városi tisztikar tagjai a templomokat csak kivételesen látogatják, amiből csak azt kell következtetnem, hogy vallásos érzelmeik többé-kevésbé eltoppantak, holott pedig előljárói tisztükből kifolyólag, mint mindenütt a jóban, úgy itt is *nemes példájokkal előljárnok illenek.* Utasítom . . . tagjait, hogy mindenki vallásának vasár- és ünnepnapjain hitfelekezeteinek templomát szorgalmasan látogassa és . . . ez úton is igyekezze a gondjaira bizott társadalom lelki világára jótékonyan hatni . . . Senkinek lelkiismereti szabadságára kénszert gyakorolni nem akarok, hanem igenis óhajtom, hogy a vallásnak . . . lelki szükségét érezze és azt a *nyilvános istentiszteletnek kultusza által nyilvánítsa is, hogy e téren is közönségünknek példaadója legyen.* . . . Nem késem kijelenteni, hogy kéro szavaim a *jól neveltséghez és műveltséghez* vannak intézve: *igyekezetemnek kicsinylést vagy semmibe vételét az egészséges erkölcsi felfogás lazulásának tekintem . . .* a templomoknak ünnep- és vasárnapokon látogatása ideje alatt a hivatalos tevékenység szünetel . . .“ Ez is az idők jele!

Akarjuk-e hát, hogy fejlődjék erkölcsökben erős nemzedék? Ha igen: ne feledjük, hogy a *nagy néposztálynak egyetlen igaz és örök közmívelődési helye a templom,* hol hat napi fárasztó munka után az édes pihenéssel együtt lelki tápot merít, hálát ad, bizodalommal könyörög, nemes tettekre lelkesül, erkölcsi oktatást nyer s az *isteni és emberi törvények tiszteletére tanítatik!* . . . Óvjuk, vezessük a népet, hogy ki ne fújja a kor szelleme!

Am döntöttek le a városok és falvak tornyait, zárjátok be a templomokat csak néhány évre: építhettek aztán a törvényhozásnak milliókba kerülő palotát; nemuljon el az Isten ígéjének hirdetése csak rövid időre; alkothattok aztán törvényeket naponta kötettszámra; engedjétek a nép szívéből s lelkéből hihalni, a két legfőbb törvényt: „Szeressed és féljed Istenedet, szeressed embertársadat“, ám, lássátok aztán, hogy mivé fajul, hova „*józanodik és világosodik*“ a nép!

Jó példa kell a népnek! Urak, törvényhozók, bírák, tisztviselők minden rendű és rangú előkelői és urai a népnek, ne csak igazgassátok és ítéljétek a népet,

ne csupán dolgoztassátok azt, hanem *énekeljétek is imádkozzatok és azzal egytt:* Kövessük a böles és jóságos Király magasztos példáját, ki előtt többször nyílnak meg a templomok ajtai, mint sok „műveltek“ előtt.

Igy értem, így magyarázom s így hiszem én megvalósulhatónak azt a nemes óhajást, melyet városunk t. főorvosa „Egyetmást egészségügyünkről“ írott cikkében ekként fejezett ki: tiszta levegőt az emberi tüdőnek, világosságot az emberi léleknek és tiszta erkölcsöt az emberi szívnek, hogy fejlődjék testben és lélekben egészséges nemzedék.

S midőn erősen hangoztatom a városháza és iskolák nagy hivatását, mégis, a közérkölség nagy horderejére gondolva, *első helyen* hajlok meg hódolattal azon szent misszió előtt, a melyre a templomok rendelvek és hivatvák.

Tehát: *Templom, Iskola és Városháza!*

Borderó.

Emlébeszéd Lestár Péter felett.

Irta: Ifj. Bagi László.

Hol tavaszon gyengéd, gondos kéz ültet kinyíló virágot, naptény, enyegő szellő hirdeti a csodás nagy természet feltámadását, de a tenyészet csak a könnyező szem és szoruló szív csalékony elaltatója s a látszat derűs képével felénk mosolygó tenyészetnek megfordított Janusképe enyészett nevet visel: im e helyre kell már kivándorolni annak, aki közöttünk a mi városunkat határtalanul szerető s derültebb óráiban reánk gyengéden mosolygó volt polgármesterünk szelid alakját hiányozni látja s e földi nyugvó helyét kegyelettel meglátogatni óhajlja és ezáltal nemcsak földi poraihoz, hanem szelleméhez is közelebb jutni vél.

Itt, e halomnál érezzük igazán, hogy míg vér buzog és érzés honol az emberek szívében, az életnek a halált gyászolnia kell, mert a könnyező szem és szoruló szív a részvevő és megemlékező halandó sorsa marad, s ez a könny és részvét valóban megilleti Lestár Pétert, de e helyen igazán érezzük azt is, hogy az a könny és részvét nem lehet egyedüli osztályrésze neki.

Az ő sirja is oly kicsiny ugyan, mint rajta kívül sok ezeré, de mégis különbözik, mert annak sötétéből dicsőség fénye árad, s mert az ő sirja fölé nem kellene nevet írni, hanem csak ezeket függeszteni: „Ezen a helyen a halál egy másik javának szentelt étellel találkozott.“

Ezeket nem feledve, habár jól tudjuk ősapánktól, hogy mind valóban „por és hamu vagyunk“ s hiába vernék vasvesszővel a temetőt is: „mert, hogy nem kedvez semmi szépnek, jónak“, — habár még tudjuk azt is, hogy legyen bár a temetés akármilyen díszes és nagy, a gyászoló és tisztességtető közönség nyomdokában a közöny és feledés szürke alakja tör előre: még sem csalódunk, midőn erős a mi hitünk s a mi bizalmunk abban, hogy ez a szellem a koporsóban feledve nem maradhat, mert kitör onnan, s erős a mi hitünk, bizalmunk abban, hogy ezen a helyen a végső ítélet har-

sonájával felébresztő angyal számára . . . csupán a „por és hamu“ marad.

*

Az a szép piros hajnali sugár, mely a kecskeméti almát bíbor színűre festi, az a melegítő napfény, mely annak belsejébe édességet és zamatot önt, a mi sivar homokvidékünk ezen jóltevő mentője még más hevülést is akarva osztogatni: az önté az ő szívébe is azt a nemes lelkesedést, melynél szebben még kecskeméti embernek a szülőföldhöz való ragaszkodása nem nyilvánult, s az az égi fény e város történetében kevésszer talált szerencsésebb napra, mint az volt, melyen e város Lestár Pétert szülőltének nevezhette.

Mondják: az idő eljő, s az idő megteremti a maga embereit; de ez az idő csak abból terem, ami előtte áll, s a valóban küldetészerű szellem sietteti az idők haladását.

E városnak sem kellett örökre azon alacsony helyen maradnia, hová történetének számos rémlapja őt helyezte és ez által fejlődését megakadályozta; az elékezett kedvezőbb idők szele haladásának duzzadt vitorlákat adott, de a hajónak élesszemű kormányosra is szüksége volt, hogy a haladással az elsúlyesztő örvényeket biztosan kikerülje.

Mi volt e város még csak e század elején is, midőn egy tavaszi fergeteg 1819. évi ápril 2-án este felkélenc után 1600 többnyire nádas ház födelének egekre csapkodó lángjában fűrödhetett, hogy aztán az elhamvadt házak helyében még újra is majd csaknem ugyanannyi nádas épület emelkedjék; mi volt e város azelett, midőn csak egyetlen pestises járvány 1739—1740-ben lakosainak egyharmadrészét elseperte, s ezzel a város amúgy is néptelen roppant határát csaknem kiholtta tette és még előbb, midőn útezáin ráczok, törökök, s egész vidékén tatárok ölték, égették a magyart; mi volt e város egészen az újabb időkig, midőn a homokterületeket a lakosságra rá kellett erőszakolni, hogy a vidéket elborító homoktengernek védő erdőkkel gátat vessen s midőn még nem akart senki tudni róla, hogy neki ilyen átokkal mivel birtoka is legyen?!

Mit ért a homok, ez az isten átka, mely elboritá a kenyeret adó földet, s magát a várost is eltemetéssel fenyegette! Hol volt az anyagi tehetőség, mely a műveltség, gyors közlekedés, eszélyes közgazdasági politika nyomában jár, s mely ezen elátkozott területeknek jobb jövőt jósolt!

Előbb az átkos védő erdőnek meg kellett fognia a tova rohanó földet, hogy aztán áldássá legyen, s az elérkező időnek meg kellett hoznia a műveltséget, a kor haladását és a jóakaró gondoskodást, szerencsét is a szerencsétlenségben, midőn az egész ország a homoki szőlőmívelésre vetette szemét, s a homok az lett, a minek Hornyik János látnoki szemmel már előbb nevezte: Kecskeméti kincsbányája.

De hogyan? Mikép? Ki volt a bányász, aki mindennek utat szabott, aki az irányt éles szemével megjelölte, aki keblében hordta a varázserejű talizmánt, a műveltséget, haladásra törést és a jóakaró gondoskodást, mely a homokvidék elátkozott országát új, szebb életre hívta!!

Ezekre a kérdésekre Lestár Péter élettörténete ad feleletet.

Oroszi és bori Lestár Péter született 1819. évi január 18-án Kecskeméten; a Hont megyéből régebben ide költözött Lestár-családból származott, s atyja Lestár Sándor és édesanyja Nagy Erzsébet volt.

Iskoláit helyben, a jogot pedig Pozsonyban végezte, s 1842-ben ügyvédi vizsgát tett. Mint nemzetőr az 1847/8-ik évi 20. t.-cz. értelmében összeiratván, a IV-ik század főhadnagyának választotta, majd az 1848. évi augusztus 20-án kibocsátott miniszterelnöki rendelet alapján kiállított 318 emberből álló gyalog önkéntes század főhadnagya lett, s Pákozdnál századával csatlakozott a Guyon Richard őrnagy vezénylete alatti második zászlóaljhoz.

Jelasich előhadának megállításában a kecskeméti önkéntes századnak mindjárt része volt, s a támadást Mannswörth megrohanásánál és bevételénél ezen század kezdte meg, hol a faluban szuronysegezve és hősi elszántsággal nyomult előre s bár közülük többben megsebesültek és elesetek, az ellenség számos halottat és sebesültet hagyván vissza, rendetlenül meghátrált a fiatal harczosok előtt.

E bátor szabadesapatból alakult Jabloniczánál a híres 71-ik zászlóalj, melyről „Hiador“ oly szívbe markolóan írja tiltott költeményében:

„Megnyeré a harcot a magyar kéz,
A kis csapat együtt helyén vala,
Egyik fele élteit hazáját,
Másik fele a honért meghala.“

A zászlóaljnak a mannswörthi csata után Nagy-Szombatban útczai harcot kellett vívnia, s kecskeméti 318 emberből alakult század a csatában egészen szét-szórattott, s csak később szállingózott vissza annak megmaradt része a zászlóaljhoz, mely aztán Gyallára húzódott vissza. Kemény csatákat vívott még Köpcesén, Nádaska, Gyalla és Nyárasdnál, s hosszú ideig védte és bevehetlenné is tette a komáromi Csillag-várat. E zászlóalj volt kirendelve 6 ágyúval az osztrák szállítóközös elfoglalására, s azt Gönyőnél légebe is röpitette.

Hogy Lestár Péter eme harcokban mikép vett részt mutatja, hogy már Guyon parancsnokló századosnak léptette elő, s később vitézségi érdemrenddel díszítettet fel; hogy pedig mily buzgalommal és ügyesen járt el, mutatja az, hogy Komáromból minden percében életével játszva, külön megbízatással a zárvonalon át ellenséges hadak között Debreczenbe tudott jutni, majd onnét képes volt a vele küldött nagy összegű pénzt hosszas viszontagságok után Komáromba bevinni.

Nagy elszántságát, lelki erejét és kitartását, melynek később annyi hasznát vették, mutatja az, hogy Komáromnál azon tiszték között volt, kik a vár feladása ellen szavaztak. Öreg korában sem hagyta el ez a bátor honvéd-lélek, mert magam láttam, midőn a piactéren a katonasággal dulakodó antizemita tömeg közé berontott, hogy egy szurony által okozott sebtől vérző embert a tömegből kivézesen.

Tulajdonképp pedig a zajos élethez nem volt kedve; csendes és nyájias kedélye inkább a hivatalszobákba vezetete; itt azonban önálló, erős ítélő képessége, ta-

pasztaltsága, mely egész életbölcseisége volt, szellemes, ötletes észjárása és igen jeles szónoki képessége a vezérlő szerepre képesítette.

Mint annyi sokan, a fiatal kor hevíüléseit ő is leküzdve, az abból vont tanulságokat életbölcseisége javára fordította, s midőn már különben sem lehetett a szabadság eszméjeért karddal küzdeni, a cél elérése végett annak gyakorlati eszközeit kereste, s a harczmezőt a közgazdasági küzdelem porondjával cserélte fel.

Éles szemével mélyebben és gyorsabban oda látott, ahol a nemzet számára a jövő halvány képe derengeni kezdett, s ő annak minden csillagát Kecskemétre ragasztani szerette volna, mert szülővárosát hazája után legjobban szerette.

Igy alapította a „Kecskeméti Taka-répképzőtár-Egyesületet“, majd a „Kecskeméti Gazdasági Gözalmot“, melyeknek több éven át igazgatószáki elnöke volt.

E jeles tulajdonságaiért ültette őt a kecskeméti közvélemény 1880-ban a város polgármesteri székébe, hol azonban nem az ülés kényelmét kereste, hanem a pihenés és diszégés helyett a küzdelmet és nyugtalan életet, erőt és hatalmat, hogy azzal az új idők előtt a nyikorgó zártkapukat sarkaiból kiemelje.

Nagy népszerűségével a bizottsági közgyűlést áldozatok megszavazására bírta, s ezzel a város pénzügyeit sikerült rendbe hoznia, hogy aztán az így nyert erővel a város sok és nagy jelentőségű intézményét és vívmányát keresztülvihetővé tegye.

A homokban rejlő kincses bányát is ő kezdte és tudta igazán kihasználni, midőn a homoki szőlőmivelés céljára apró részletekben hosszú idejű törlesztésre a város által soha nem használt és nem hasznosítható területeket osztott ki, ez által az államnak adóalapot, a népnek keresetforrást, s városának új tőkét és jövedelmeket adott, melyekre kölcsöneinek pénzügyi tervét alapíthatta, s melyek által a város újabbkori rohamos haladása számára az eddig zárt kapuk az egész vonalon megnyitottak.

Nem feladatomban e helyen az alatta elért vívmányokkal részletesen foglalkozni. Az új városháza közgyűlési termének közelebb tartott felavatási ünnepélye alkalmával nagyméltóságú Beniczky Ferenc főispán úr megnyitó beszédében az ő érdemeiről megemlékezve, részletesen kimutatta a polgármestersége idején létesített alkotásokat, melyek harmadfél millió költséget vettek igénybe, mihez még azon további egy millió is hozzászámítható, mely az általa kezdeményezett, de már csak az ő halála után létesült vívmányokra adatott ki.

E számok mellett elég csupán azt tudnunk, hogy az ő munkásságának köszönhetjük első sorban azt a számos intézményt, melyben a város újabbkori gyors haladása kifejezésre talált, s melyek között volt a városi téglagyár, műkerti nyári helyiség, vásári-útczai kövezet, szék-tői nyári fürdő, második és harmadik kerületi iskola, polgári leányiskola, állami főreáliskola, közvágóhíd, csongrádi- és budai-nagy-útczai, valamint piactéri kövezetek, továbbá a Rudolf lovassági és gyalogsági lakanyák, katonai csapatkór-

ház, piactéri kisajátítások, kecskeméti-fülöpszállási és kecskeméti-tiszaúgri vasúttak, ártézi kút, városi szőlőtelep, városi zálogház, javadalmi hivatal, városi zeneiskola, állami szőlőtelep, földmives iskola, új városháza, városi színház, és a villamos világítás is.

E nagy alkotásokat a nélkül vitte keresztül, hogy a közgyűléstől először kért igen mérsékelt házi és iskolai adón kívül bármikor is újabb áldozatokat kért vagy felhasznált volna, mert egész eljárásának alapja mindig az volt, hogy a vívmányokat a polgárok terhelhetése nélkül vigye keresztül. Törekvése mindig oda irányult, hogy a tetemes városi vagyont lehető legjobban kihasználja, s e téren az ő éles szeme mindig megtudta találni a helyes és biztos irányokat.

Élettapasztalata által a közigazgatásba bölcseiséget öntött, szelleme által pedig letudta győzni azoknak sokszor igen erős ellenvetéseit, kik terveinek sikerében nem bíztak, s nem egyszer vetette oda, hogy már régebben is ugyanazon aggályokat hangoztatták, s ha rájuk hallgatott volna, semmink se lenne.

Elve volt, hogy a szociális bajok orvossága a hosszú törlesztéses földkiosztás, s az ingyenes kiterjedt népoktatás. Iskoláinkra büszke is volt, s ezért mondotta a 80-as évek elején a magyar írók és művészek itt időző társaságának: „Ha magunk viskókban lakunk is, iskoláinkat palotákban helyeztük el. Ebben a város és a felekezetek versenyeznek egymással, s ezek az első szent helyek templomaink után.“

Még betegeskedése idején is örömet talált, ha a kicsinyek közt megjelenített s a milleniumi ünnepélyek elmulasztásáért kárpótolva talált magát csupán az által, hogy legalább a polgári leányiskola ünnepélyén jelen lehetett.

Ötletei, szellemes tréfái, míg egészsége volt, minden társaságban kedveltté tették, s kitartását, erélyét és az eszmékhez való szívós ragaszkodást a végsőig megtartotta. Tiszta jelleme, s érdemei nemcsak az egész városban keltek elismerést, hanem a legmagasabb fejedelmi kegy a királyi tanácsosi czimmal és később a vaskorona-renddel is kitüntette.

Magas kort ért el, bár az utóbbi időkben sokszor betegeskedett, mi azonban már inkább az öreg korral járó gyengeség volt, s így is csodálni lehetett, hogy a kicsiny és vézna termetű öreg mikép bírta 79-ik évét betölteni.

Halála épen azért, mert sokszor betegeskedett, váratlanul következett be 1896. évi május hónap 31-én. Egyik helybeli lap azt írta róla: „Boldog halála volt, mert Istenének, hazájának és városának áldozva életét, késő öregségben, minden szenvedés nélkül szenderült át a jobb létre.“ A gyászoló család hozzájárulásával június hó 1-én déln harangzúgás mellett kísérté a család és a városi tisztikar, holttestét a városi székházba, hol a közgyűlési teremben helyzetett ravatalra, melyet a résztvevő hatóságok és egyesek koszorúit teljesen elleptek.

A temetés június 2-án nagy részvét mellett folyt le, s a városi tisztviselői kar, élén Beniczky Ferenc főispánal a törvényhatósági bizottság, városunk minden hatósága, egyesülete, testülete, az iskolák tanári kara és ezeknek ifjúsága testüle-

tileg, zászlók alatt jelent meg, s a szomszédos Nagy-Kőrös és Fegyverhaza városok küldöttségileg képviseltették magukat, s mi, a most jelenlevők, kik csaknem mindnyájan részt vettünk a temetésen, tanúságot tehetünk róla, hogy oly érzés fogta el szíveinket, mintha valósággal atyánkat veszítettük volna el.

Most a budai úti temető sírboltjában aluszsa örök álmát, s bizonyára késik és nem múlik az az emlék, mely nélkül eljőne az idő, hogy elmondhatnók Csokonaiával:

„Hempelyge roppant lélek apró
Tested érébe

Még is becsetlen pusztá bogács fedi,
Hadház homokján szent tetemid helyét.*

*

Ha száz évig élt volna, addig is minden gondolata e város haladására lett volna szentelve. De én azt állítottam, hogy ennél ő sokkal tovább él, mert szellemét porhüvelyének helyén ne keressük. Kitért az onnan, s itt él közöttünk. Vezeti gondolatainkat és tetteinket, mint ahogy a mester szelleme él tanítványai kebelében, s valahányszor a haladásnak egy-egy gondolata hatja át bensőnket, bizonyosok lehetünk, hogy mindannyiszor városunk haladásáért remegő szelleme suhan át fejük fölött, s abban a dicsőségben, mely vívmányainkat — a mi szemünkben — átövezi, az ő lelkének derjéje mindig ott van.

Hogy pedig ahoz a mi örvendő lelkünk is csatlakozhat, azt az ő nemes, törekvő, hajthatatlan erélyének, fáradhatlan munkásságának, szerencsés kézzel szabott útirányának és páratlan sikereinek köszönhetjük.

Azért joggal mondtam én róla temetése alkalmával tartott beszédemben:

„Nem halt meg ő véres, fegyveres csatában, — bár ott is szembe nézett a halállal, — de végig küzdötte az élet harczeit; végig küzdötte dicsőséggel és . . . győzelmesen, mert az ügy győzött, a melyért harcolt, s ott esett el az élet dicső, nemes küzdelmében, s miként a költő mondja:

..... hamvadó szemekkel
Tanúja volt még a diadalnak

Politikai szemle.

Ő Felsége, a király, Budapesten tartózkodott. A királyi palotában udvari bált is adott, az udvari ebédek napirenden voltak.

A képviselőház letárgyalta a földművelési-, a vallás- és közoktatóügyi, az igazságügyi és a honvédelmi minisztérium költségvetését. Darányi Ignác felszólalásai, de különösen a megszavazott összegek minden ékesszólásnál fényesebben igazolják, hogy a kormány az ország gazdasági érdekeit szíven viseli és töle telhetőleg ápolja, még pedig a gazdasági ágak mindegyikét.

A földművelésügyi vitát élénkítették a Szabolcs megyében kitört szocialista-zavargások. Lelketlen izgatók, kik a szegény néptől mindenféle ígéretekkel kicsalt pénzen urakodnak, a veszedély idején pedig megugranak s az elbolondított népet ott hagyják a bajban, el tudták hitetni a néppel, hogy a király sem ellenzi az urak földjének felosztását s így ha a nép erőszakkal lép is föl, nem lesz semmi bántódása. A félrevezetett nép több községben gyűléseket tartott, a birtokosok földjei-

nek felosztását elhatározta s utoljára is ösztökélésre került a sor a nép és a hatóság között. A kirendelt katonaság hirtelen helyre állította a rendet s a szegény hiszékenyek százával vannak most vizsgálati fogságban: azok az izgatók pedig, kik résztint szóval, részint újságok útján elbolondították a népet, ott biliárdoznak valamelyik budapesti kávéházban.

Természetes, hogy e zavargások is szóba jöttek a képviselőházban. Csakhogy a helyett, hogy e komoly jelenségek gondolkodóba ejtették volna valamennyi pártot s arra indították volna, hogy vállalva igyekezzenek a nép bajain segítők módokról gondoskodni, az ellenzék ezt az alkalmat is igyekezett a kormány ellen kihasználni, sőt akarta bünbakul felállítani. Pedig hát Szabolcs megye híres ellenzéki megye volt mindig s ime, nem tudta boldogítani a népet.

A kormány azonban mindenesetre jól teszi, ha egy kicsit szétnéz Szabolcsban. Mert az országszerte tudott dolog, hogy Szabolcsban nem is megy úriember-számba, a ki nem jár négylovas hintón; az pedig megint bizonyos, hogy a hol igen sok a nagy gavalér, ott a nép rendszerint nyomorog. Mert hát a jó közigazgatás nem annyira nagy gavalérokat, mint inkább szorgalmas tisztviselőket kíván, a kik a nép bajaival is törődjenek.

A szocialista-mozgalmak némelyeket annyira megrémítettek, hogy statáriumot, a sajtószabadság megszorítását s más efféle kivételes intézkedéseket kívántak. Ilyen értelemben szólott Rohonczy Gedeon kormánypárti képviselő is, kit az ellenzék lapok ezért majdnem bolondnak nyilvánítottak. Akkor azután Rohonczy a miniszterelnököt is támadni kezdte s azt állította, hogy 3 millió forintot költött a kormány a legutóbbi választásokra; akkor persze egyszerre nagy ember lett az ellenzék szemében Rohonczy.

A néppárt és a Kossuth-párt Rohonczy nyilatkozatai alapján, melyeket pedig ő maga részint kimagyarázott, részint saját vallomása szerint csak „azt mondják” után tett, nagy együttes támadást akart intézni a kormány ellen. De azután mégis csak elhalasztották, a mint mondják, a költségvetési vita végére.

A vallás- és közoktatóügyi költségvetés vitájába a néppárt igen szerette volna a maga antiszemita-izű egyházpolitikai bölcseségét belevegyíteni, de nem igen sikerült neki. Wlassics miniszter nagyszabású, programnak is beváló beszédjével lefegyverezte minden ellenfelet s megnyerte az egész házat. A közoktatás egyetlen ágát sem hagyta érintetlenül s mindenütt eltalálta azt az irányt, a mely közhelyesséssel találkozott.

Az igazságügyi vitát a sajtószabadság kérdése uralta. Erdélyi miniszter ugyanis kénytelen volt a szocialista izgató hírlapok ellen az 1848-iki sajtótörvény egy eddig nem igen használt pontját alkalmazni, a mely szerint t. i. a hírlapok sétküldésekor a kötelező példány az ügyészségnek azonnal bemutatandó s az ügyész kívánságára a bíróság azonnal tartozik határozatot hozni a terjesztés megengedése tárgyában. Ezt az ellenzék a sajtószabadság megsértésének tekintette, pedig csak az 1848-iki sajtótörvény végrehajtása. A kormány végre is nem engedheti, hogy az egész országot felizzassák a szocialista népbolondítók akkor, midőn van törvény, melylyel a bajnak elejét lehet venni.

A honvédelmi minisztérium költségvetését egy óra alatt letárgyalta a képviselőház. Csakis a néppárt szólalt föl, az is azért,

hogy több imádkozást követeljen a katonáktól. E rövid vita bizonyára jele annak, hogy a kormány és Fehérvári honvédelmi politikája ellen a komolyabb ellenzéknek sincs kifogása.

Bánffy miniszterelnök törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé, mely az 1848-iki nagy alkotások méltatása után ápr. 11-ét, mint a 48-iki törvények királyi szentesítésének évfordulóját, nemzeti ünneppé nyilvánítja. E napon Ő Felsége, a király is velünk fog ünnepelni.

A párisi esküdtsek elítélte Zolát, a világhírű író, egy évi fogházra és 3000 frt bírságra azért, mert ki merete mondani, hogy a szerencsétlen Dreyfussot a hadi törvényszék titkos okmányok alapján ítélte el, melyeket sem Dreyfuss, sem védője nem látott. A franciaiz és nyilatkozatban a hadsereg rágalmaszát látták és az esküdték, jöllehet Zola állítása valószínűséget nyert, egy olyan tárgyalás után, a hol csak azt lehetett elmondani, a mit az elnök megengedett s a hol a tanúk beidezett tábornokok az igazság kiderítését kardjaikra ütve hiúsították meg. Zolát egyhangúlag elítélték. Hiába, a francia nemzet bálványozza a hadsereget mert tőle várja Németország megboszulását; azért azután jaj annak, a ki a hadsereget nem isteniti. Csakhogy vigyázzanak a franciaiz, mert hasonló bálványimádás vezette őket Sedánhoz. Az igazság pedig előbb-utóbb kitör.

A görög király ellen gyilkos merényletet követtek el, mely azonban szerencsére nem sikerült.

Spektátor.

S z i n h a z.

A vendégzereplések érdekes sorozatában a lefolyt héten K. Gerő Lináé következett. A Nemzeti Színház kedvelt művésznője az 1875/6-ik évadban a mi közönségünk dédelgetett kedvence volt. És deresdől fővel, vagy a férfikor delén újra hévvel tapsolták azok, kik fiatalabb éveikben úgy lelkesedtek érte. Minő pikáns összehasonlítás is az akkori és a mai Maritta közt, a kinek esők-definiójában a színházlátogatók ifja és öregje egyformán gyönyörködött egykoron. És a fiúk ma ugyanúgy vélekedtek, mint akkor apáik. Hiába, a művészet örökifjú.

A művésznő február 28-án Csiky „Örök-törvény”-ében mint Sylvia, márcz. 1-én mint a „Csök” Marittája és 2-án Wildenbruch „Bübs pacisirtá”-jában mint Léni lépett fel. Legnagyobb sikere búcsú-fellépésénél volt, a mikor alig maradt üreshely a nézőtérben s egy szép bokrétaival is kedveskedtek neki.

Egy dolog előnyösen megkülönbözteti K. Gerő Linát a többi naivától hangjának fiatalos bája, az a természetes, lebilincselő zenei varázs, melyet társnői erőltetett beszéddel próbálnak elérni. És mily kees finomsággal tud kérni, hiszelkedni s ha kell, kicsit kaczerkódni. A nehezen fölengedő kolozsváriakat szintén ezzel bővölte el és Budapestre távozta óta nem is tudnak ott más naivát elfogadni.

Csiky Gergely színműve az újság ingerével hatott. Az anyja képzelt bűnéért szeretlenséggel találkozó, de azért szépen fejlődő fiatal leányt meleg érzéssel jászották. A hogy az apja nevenapjára hozott virágokkal játszik, a kandaló tetején Endre vallomását hallgatja, vagy Judit szerelmi találkozásán közreműködik: csupa kedvesség volt. De a drámaibb indulatok skáláján is biztosan uralkodott. A mint szembeszállt apjával, vagy a szeretet jelére keblére borult, anyja titkait fűrkészte, a gyűlölt lakodalom elől elfutott és végül anyjával találkozott, — könyket esalt a szemekbe. Számtalan kihívásban és nyílt színen is gyakori tapsban részesült.

Az előadás jó volt. K. Pataky Irma, a beteg Nagynét helyettesítő anya-színész, igaz hangokat talált a leányától elszakított

anya szenvedéseire. Győre törvényszéki elnöke csak nyereséget mutatott, míg Oláhné a szigorú elvi második feleség szerepében derék társalgási színésznőnek bizonyult. M. Várhidy Rózsa Juditja, Mátray flegmatikus amerikaija, Tóth Elek szalon-szerelme, Breznay öreg bácsija, Bethleni ridég kőrje, Bagi feledékeny gavalléria szintén hozzájárultak ahhoz, hogy az est sikerült premierre-számba ment. Lám, nemcsak Budapesten jöttek rá legutóbb, hogy Csiky a műsornak most is kitünő támasza.

A „Csók” ma, 27 évvel első megjelenése után sem vettett meg vonzeréből. K. Gerő Lina Marittaja kedvesen kaczerkódó pórlány volt s a híres csók definíciót nyílt színen is megtapsolták. Déczy vigjátékát kedvel szavalták különben valamenynien: Csókáné mint királyné, Tóth Elek mint ifjú király, Mátray mint pórfü, Bagi mint átöltözött Adolár, Breznay mint Sobrinus stb. A poétikus mű is úgy hatott, mint valami friss újdonság.

Ugyanigy voltunk Wildenbruch szocialisztikus izü színművével is, mely pár éve a régi színházban általános megbotránkozást keltett s finom izlésű hölgyeket elűzte a nézőtérrel az utolsó felvonás durva realizmussal játszott csabítási jelenete miatt. De most minden immoralis túlkapát kerültek s a vendég-művész nő játéka így is kelően érvényre juttatta a jelenet valódi tartalmát, mely a csabítási kísérlet meghiusulatlánál s a munkásleány vergődésénél nem több. Ez éji jelenet megkapó realizmusa mély hatást tett.

K. Gerő Lina megmutatta Lénijével, hogy benne mennyi erő van. De sem vidám kedvében, sem elkeseredett hangulatában nem hagyta el az egyszerűség és természetesség talaját s egvéni kedvessége átesült a munkásleány minden kedélyhullámzásán. Még az Ifland iskolájára valló utolsó jelenetben is mérsékelné tudta a szerző német szentimentalizmusát.

Pompás szocialista munkás volt Breznay Schmalenbachja, úgyszintén derék munkaszerető alak Bethleni Hefeldje. Bagi a romlott Hermann kezdetben csupán léha fiúnak ábrázolta, pedig mutatnia kellene valamit abból az aljasságból is, mely a végén kitör, különben nem értjük azt a féktelen haragot, mely bátyját a nyaklánc ajándékozására elfogja. Langenthal gyárost, ezt az idealista gyártulajdonost, a ki embereket szeretne faragni munkásaiból és fájdalommal tapasztalja, hogy csak tuskók maradnak, Tóth Elek nemes hévvel játszotta, Kissné Pataki Irma öreg anyókjá, Markovics Margit Juliánája szintén dicsérhetők, úgy hogy az előadás az évad legsikerültebb drámai estéi közé tartozott.

Két estét az operette foglalt el. Február 26-án a „Szegény Jónathán” csinos zenéjének és mulattató meséjének sok hallgatója volt.

Az előadás elég jól ment, de Mátray a czimzerepben a megengedétnél is több helyi vonatkozású szójátékot és rögtönzést talált fel. Utóvégre, nem orfeum a kecskeméti színpad. Németh János milliomasát, Pogány Janka Mollyját annál zavartalanabb élvezettel tapsolhattuk. Március 3-án Varney vig operettje a „Fiszurak a záróban” került színre ez idényben másodsor. Jókendő előadás volt s a Lévy-nővérek zárdai növényedéi, Breznay abbéja, Németh és különben Bethleni tisztjei állandó derűtséghen tartották a telt házat.

Felvonásokzokban Franconi A. ballarina süttér színpadon, a sugólyukból laterna magicával vetített szines sávokat és képeket felfogva bődődjü ruháján, bemutatta az u. n. serpentin-, kaleidoskop- és pillangó-tánczokat a gyermekvilág nagy öröme. A magyar zászlót, Vilmos császár és királyunk képt riadó taps fogadta.

Ugyane tánczos nő lejtett 4-én a „Bolond gondolat” cz. német bohózat előadásán is, mely az érdekesnek ígérközű utó-bérlés első előadása volt. A darab a régi színházból ismeretes és kaczagató helyzetei abból fakadnak, hogy egy pénzsűkékben levő orvosnövendék hónapny szobáknak adja ki orvostájtája lakását s az új lakók társalkodásai a végén hazatérő nagybácsikák által drasztikusan fo-

koznak. Tóth Elek a lakáskiadó orvosnövendék, Breznay egy kalandhajász felvidéki családja, Mátray egy kotnyeles mas, Bethleni egy ideges zeneszerző, M. Várhidy Rózsa, N. Rápolti Katinka és Markovics Margit a fiatal hölgyek, Kissné egy anyós, Bagi egy félreismert udvarló szerepében ügyeskedtek. Az összjáték ritkán akadozott s a helyzetek komikuma megtette a kellő hatást.

A „Csók” február 27-iki előadása mintaszerű népszínmű-estnek mondható. Karvasiné szerepében lépett fel először Kissné. Pataky Irma, a ki e rövid bemutatkozásban, de azóta ismételen is bebizonyította, hogy használható routinos színésznő, a ki az anya szerepkört jól betölti. Csak beszéde modoros még. Bethleni Andris bojtárja talán legsikerültebb sok ügyes népszínmű szerepe közt, a dalokat szépen s csengő hanggal énekelte. Győre a Kis Bálint-féle szerepekben kitűnően megállja helyét. Pogány Janka vidám, dalos Rózsija, Tóth Elek könnyűvérű Esztólfja, Bagi Beneczeje, Breznay öreg székosa is jók; csak Mátray és Oláhné német eselédéi voltak nagyon is vasárnapi hangulatban.

Az új bérlés nem sikerült; a közönség megelégette már az eddigi előadásokat. Jóvőre jobb társulatunk lesz és kérdés, nem volna-e czélszerű ezentúl nem száz, hanem 120 előadásra hirdetni a bérlést? (Ib.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A Katona József-Kör.** ez a nagy tekintélynek örvendő irodalmi kör, mely működésével a közönség elismerését méltán érdemelte ki, február hó 27-én tartotta a Casino nagytermében évi rendes közgyűlést. A gyűlés érdekeségét emelte, hogy a rendes jelentéseken kívül ifj. Bagi László városi főjegyző, rendes tag, egy nagyszabású értekezésben méltányolva néhai Lestár Péter polgármester, a Katona kör tiszteletbeli tagjának érdemeit, a nagy férfiú egész életének önzetlen hazafias működésének alkotásai és hallhatatlan szellemének ragyogó tollal és lelkesedéssel áthatott felolvasásban áldozván, őt, mint követendő példát, ajánlotta az utókornak. Az élénk taps és éljenzés, a mely a felolvasót jutalmazta, leghivebben dokumentálta, hogy vonzó emlékezésére a közönség szívéhez hatott s hogy azzal mindszelésebb körben megismerkedjék közönségünk, lapunk más helyén közöljük az emlékezésedet. A gyűlés további folyamán megejtettet a tisztújítás, melynek folyamán Horváth Döme eddigi elnök agkorára való hivatkozással az elnökségtől megválván, érdemeinek a jegyzőkönyvben történt megörökítésén kívül őt a közgyűlés tiszteletbeli elnöknek és örökös választmányi tagnak választotta meg. Ezek után megválasztott elnöknek: Kada Elek polgármester alelnöknek: dr. Kovács Pál, titkárnak: Kovács Antal kegyesrendi főgymn. tanár, pénztárnoknak: Katona Mihály főgymn. igazgató, könyvtárnoknak: ifj. Tóth István h. anyakönyvvezető, háznagynak: Szabó József anyakönyvvezető. Az üresedésben levő választmányi tagsági helyekre pedig: dr. Széless József és Marton Sándor rendes tagok.

— **Eljegyzés.** Szél János földbirtokos, arany-íjűságnak egyik derék tagja, eljegyezte Mészáros Ilonka kisasszonyt, Mészáros József városi tanácsnok szép és kedves leányát.

— **A Kecskemét-Vidéki Orvos-egylet,** mely Kecskemét, Nagy-Kőrös, Czegléd, Fegyégháza, Lajos Mizse és Alpár orvosait egyesíti magában f. hó 1-én megalakult, a következőkép választván tisztikarát és választmányát: Elnök: dr. Kecskeméti Lajos alelnök: dr. Horváth Mihály, titkár: dr. Molnár Károly, pénztárnok: dr. Scheiber Ignác. Választmányi tagok: dr. Csabay Géza, dr. Kecskeméti István, dr. Igács József, dr. Fekete László helybeliek, dr. Csurgay László (Czegléd), dr. Mester Gyula (N.-Kőrös), dr. Sohr Ferencz (Kun Fegyégháza), dr. Lisznay Miksa (Nagy-Kőrös), dr. Kovács Antal (Czegléd), dr. Czobos Károly (Fegyégháza).

— **Halálozás.** Egy köztisztviselőben álló, mindenki által becsült polgárával lett szegényebb az elmúlt héten Kecskemét városa.

Igazán szegényebb lett. Most, midőn a szocialisták mételeyei szítják mindenfelé a következményekben kiszámíthatatlan békétlenséget, gyűlölködést, nagy szükség van azon kevesekre, kik józanságukkal, szakértelmükkel, kitartó szorgalmukkal példát adnak, hogy lehet és hogy kell az embernek becsésséggel megkeresnie kenyerét, becsületes munkával szolgálnia hazájának. Ezen kevesek közül való volt Maar Antal műlakatos s ezért nagy veszteség az ő halála nemcsak családjára, de mindenkire. Élete delén, 42 éves korában halt meg pár napi betegség után, febr. 26-án. Temetés febr. 28-án ment végbe a város közönségének nagy részvéte mellett. Kopporsóját koszorúk tömege fedte. Temetésére kivonult a polgári dalkör s az ipartestület. Helyét becsülettel megállta; igaz ember volt; béke legyen vele! Halálozásáról a család a következő gyászjelentést adta ki: „Alulírottak, úgy a maguk, valamint az összes rokonság nevében is mély fájdalommal jelentik, hogy Maar Antal műlakatos f. hó 26-án d. u. 5 órakor életének 42-ik, boldog házasságának 15-ik évében, rövid súlyos betegség után jobbléte szenderült. A megboldogult hült teteme f. hó 28-án hétfőn d. u. 3 órakor fog (a IV. tized Gyík útezi háztól) a róm. kath. egyház szertartása szerint a budai-úti róm. kath. temetőbe örök nyugalomra tetetni; — az engesztelő szentmise-áldozat pedig márczius hó 1-én fog a róm. kath. anyatemlóban a Mindenhatóknak bemutatni. Kecskemét. 1898. február hó 27-én. Áldás és béke poraira! Özv. Maar Antalné, sz. Szabó Rozina, mint neje. Özv. Maar Jánosné, sz. Firschtzeller Rozália, mint anyja. Szabó László és neje Garay Rozina, mint ipa és napa. Maar Rózika, Ilonka, Tónika, Leczika, Janika, mint gyermekei. Maar Teréz, József, Mária Gyula, mint testvérek férjeik, illetve nejeikkel. Ifj. Szabó László és neje Strohal Irma, Szabó Mária, mint sógor és sógorok.

— **A kecskeméti-lajosmizsei, illetőleg kecskeméti-kerekegyházi villamos erőre rendezett helyiérdekű vasútak irányának megállapítása** czéljából Gerster Béla vállalkozó mérnök közbejöttével a városi tanács és a vasútiügyi bizottság folyó hó 2-ikán tartotta meg a helyszíni szemlét. Mint értesülünk, a bizottság abban állapodott meg, hogy a vasút a városból kiindulva, a Rudolf-laktanya előtt, — a kunszentmiklósiúton — az állami szőlőtelep felső részéig vezetessék, a hol a vonal kétfelé válik: az egyik: az állami szőlőtelep és a szarkási szőlők mellett Kerekegyházára, a másik: jobbra, a benei-útra tér át s a czethali szőlőkön át Lajos-Mizséig vezet. A helyszíni szemle meggyőzte úgy a bizottságot, mint a vállalkozó mérnököt, hogy a telep igen alkalmas vasútépítésre s mivel megállólhely minden útnál, sőt 2—2 kilométerenkint tervezetik, a közlekedő közönségnek is nagy kényelmet nyújt, úgy, hogy a vasút kiépítése a város vezető köreit a legszebb reményekkel kecsgeteti. A vállalkozó a tett helyszíni szemle után rövid idő múlva be-terjesztik a közönséghez a kötéendő szerződés tervezetét s ha azokat a közgyűlés elfogadja, úgy a jelzett két szárnyvasutat, mint a városi villamos vasutat a vállalkozók egy év alatt kiépítik.

— **A polgári leányiskolának** a színház melletti téren leendő építésre vonatkozó tervet és költségvetést úgy a vallás- és közoktatásügyi, mint a belügyminiszter jóváhagyott: a 85,000 frt költségvetéssel előirányzott iskola-épület felépítésére vonatkozó árlejtést még e hó folyamán megtartja a hatóság, hogy az építők a tavasz nyitásával hozzá fogván a munkálatokhoz, az épület még a folyó évben rendeltetésének átadható legyen.

— **Nyilvános közönet.** A Kecskeméti Takarékpénztár-Egyesület szorgalmi tisztüdjel ez évben is 25 frtot adományozott jogakadémia részére. A nemeselekű adományért fogadja az igen tisztelt egyesület a tanári kar hálás köszönetnyilvánítását. Dr. Kovács Pál igazgató.

— **Füzerke.** A kereskedő ifjúság mult szombatán tartotta a kereskedő kaszinóban ez idei első mulatságát, az u. n. „füzérkét”. Az estély anvaggi részben elég gyarló volt s

a közönség is kicsiny volt, a mely mellőztetést a különben derék és törekvő ifjúság, az igazat megvallva, nem érdemelt meg. Tudjuk jól, milyen fényesek voltak az egyesület sikerei s milyen szép hírnevet szerzett az elmúlt két év alatt s csodálunk kell a mostani eredményt, a mely valóban meglepő. Reméljük, hogy közönségünk, feledve a mult évi dolgokat, jövőben ismét kellő pártfogásában részesíti az ifjúságot, annyival inkább, mert a régi hibákért a jelenlegi rendezőseget okolni éppenséggel nem lehet.

— **Színházi hetiműsor.** Vasárnap, márczius hó 6-án, páratlan bérlet, 2-ik számban: „Uszai gyöngy”. Hétfőn, 7-ikén, páros bérlet-szűnetben, népeledadásul, félhelyárakkal: „Két drótos tót”. Kedden, 8-ikán, páros bérlet 2-ik számban: „Francillon”. Szerdán, 9-ikén, páratlan bérlet-szűnetben, a Kecskeméti Jótékony Nőegylet javára: „Figaró házassága”. Csütörtökön, 10-én, páratlan bérlet, 3-ik számban: „Gascognei nemes”. Pénteken, 11-ikén, páros bérlet-szűnetben, népeledadásul, félhelyárakkal: „Viola, az alföldi haramia”. Szombaton, 12-én, páros bérlet, 3-ik számban: „Gascognei nemes”. Vasárnap, 13-án, páratlan bérlet, 4-ik számban: „Szigetvári vértanúk”.

— **Meghívás.** A Kereskedő Ifjak Egyesülete folyó hó 27-ikén, délután 2 órakor, saját helyiségében rendezévi közgyűlést tart, melyre az alapító, rendezévi és pártoló tagok tisztelettel meghívattak. Tárty: 1. Elnöki jelentés, a lefolyt évi működésről. 2. A mult évi számadások és jelentések megvizsgálása. 3. A választmány által beterjesztett jövő évi költségvetés megállapítása. 4. Tiszviselők választmányi rendezévi póttagok választása, ezt megelőzőleg 5 tagból álló szavazatszédő bizottság kiküldése.

— **Közönetnyilvánítás.** Mindazok a jó barátok, ismerősök, testületek, kik felejtetlen férjem temetése alkalmával mély fájdalomamat némileg enyhíteni kegyeskedtek, fogadják ezúttal hálás köszönetemet. Kecskemét, 1898. évi márczius hó 3. Szabó Rozina, özv. Maar Antalné.

— **Bajlós Bertalan** jónévű tánczenitő, folyó hó 10-én kezdi meg városunkban táncanfolyamát, melyre ez úton is felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **Talált esontváz.** Hajagos János szék-tői szülőjében, földfordítás alkalmával, a munkások egy ép állapotban levő esontvázat találtak, mely az orvosok véleménye szerint előtől 35—40 évvel temetett el. Habár a halálóráskorán kiderítése nehéz rendőrségünk a szükséges vizsgálatot megtartja.

— **Közönetnyilvánítás.** A Kereskedő Ifjak Egyesülete által február hó 26-án rendezett „tánc-füzérek” felülfizetési szívesek voltak: dr. Fodor Jenőné úrnő 25 frt, Gyenes Gyula úr 4 frt, Hacker Antal úr 3 frt, Behr Mórné úrnő, Altman Ignaczné úrnő és Kohn Salamon úr 2—2 frtot, Medák József, Feuermann Gyula, id. Löwy Gyula, N. N., dr. Fodor Sándor, Szomor Sándor, Schwartz Soma, Brachfeld Vilmos, Brachfeld Emil, Boskovitz Ignác Budapest, N. N., Lusztig Sándor Szarvas, Szegedi György, Balogh Béla Budapest, Molnár Kálmán, Brüll Miksa Pusztasarló Sár, Heller Jakab és Schwartz Adolf urak 1—1 frt, Kecskeméti Miksa úr 50 kr., Bukovina Nándor úr 30 kr. Fogadják e nemes szívű adakozók legmélyebb köszönetünk nyilvánítását. *A Rendezőség.*

— **Tűzek.** Febr. 27-én virradóra Sinur József Szarkás 3. sz. a. tanyaépületének teteje gyuladt ki és égett le. A tetőn kívül még a tűz martaléka lett 3 disznók háusa, szalonája és egyéb gazdasági eszközök, körülbelül 300 frt kárban. — Február 28-án reggel 1/2 7 órakor Mezei Mihály, Vaesihegy 63. sz. a. lakházának teteje égett le s a padlásban levő élelmiszerek szintén elégték. — Márczius 2-án délután 1/2 2 órakor Hajagos János XI. t. 201. sz. a. telkén levő eserepes istálló gyuladt ki, de a szomszédok észrevéven, azt a tűzörség segítségével elfojtották. Nagyobb mennyiségű takarmánykészlet semmisült meg 178 frt értékben. Ez utóbbi eset alkalmából nem hallgathatjuk el a központi telefon hivatal indolenciáját, mely a tűz kitöréséről a

Rudolf-laktanyából értesítve volt s csak jó negyedóra mulva kötötték össze a laktanyát a tűzörséggel. Ily hányagság mellett szerencse, hogy nagyobb tüzveszedelem nem történt.

— **A munkaadók és mezőgazdasági munkások közötti jogviszonyok szabályozásáról** szóló 1898. évi II-ik törvénycezik általános megismertetése végett, a városi tanács a legközelebb igen czélészertű hirdetményt boesátott ki, melyből közöljük a következőket: A törvény 8. §-a szerint aratóst, hordást, nyomtatást, eséplést s általában bármely gazdasági munkát nem eseléd-minőségben szerződésileg elvállalni szándékozó munkásokkal a munkaszerződés mindig írásban s az e czélra kiküldött tanácsnok és jegyző előtt köendő. A szerződés megkötésénél Szegedi György tanácsnok és Magyar Károly fogalmazó együttesen járnak el. Az igazolványok és a szerződések bélyegmentesek. Az igazolványok kiállításáért s a szerződés láttamozásáért díj nem jár. Ezen intézkedések úgy a munkaadókra, mint a munkásokra nézve igen nagy előnyei vannak. A szerződésben elvállalt kötelezettséget mindkét fél teljesíteni tartozik s a törvény olyan hatalmat ad a hatóságnak, hogy annak segítségével akár a munkaadó, akár a munkást gyorsan szoríthatja kötelesege teljesítésére. Mindezen előnyöket azonban csak azok élvezhetik, a kik a gazdasági munkára a kijelölt hatóság előtt a törvénynek megfelelő írásbeli szerződést kötöttek; a munkások közül pedig ilyen szerződést csak azok köthetnek, a kik a törvény 1. §-ában megjelölt igazolványt megszerezték, ezen igazolványokat, a rendőrkapitányi hivatal eseléd-ügyi osztálya (jelenleg Füvessy Imre rendőrkapitány) adja ki. Ha azonban a helybeli munkás vidékre akar menni mezei munkára, vagy vidéken akar ilyen munkára hatóságai közbenjárás mellett szerződést kötni: eltávazása előtt Füvessy Imre rendőrkapitánynál saját érdekében okvetlenül jelentkezzék, a ki ideiglenes igazolványt állít ki részére, mely igazolvány a folyó évi november hó 1-éig érvényes, ezen ideig azonban az ideiglenes igazolvány felmutatásával végleges munkaszerződésre kell szerezni. Munkás-igazolvány szerzésére a törvény szerint minden férfi és nő kötelezve lesz, a ki mezőgazdasági munkával nem eseléd-minőségben hivatásszerűleg foglalkozik s 12-ik életévét betöltötte. A munkás-igazolvány kiállításáért díj nem jár. Ha a szerződést a hatóság állítja ki, annak kiállításáért is díj jár, melynek összege szabályrendeletileg fog megállapitattatni. A szerződés kiállítására körül felmerülő díjakat a törvény 15. §-a szerint mindig a munkaadó tartozik viselni. A törvény 57—71. §-ai szigorú pénz-és elzárás büntetést íronak a munkaadóra, ha a munkás vagy napszamos kivezetését törvényes alap nélkül eszközölteti, ha a munkást kézpénz helyett szeszes italok, élelmiszerek, vagy más czikkék vásárlására jogosító utalványokkal fizeti. Viszont szigorú pénz-és elzárás-büntetéssel sújtja a törvény azt a munkást is, a ki a szerződésnek munkaközben való felbontása esetén igazolványát a munkaadónak a szerződés-felbontás bejegyzése végett át nem adja, egy időre több munkaadóhoz szerződik, a munkahelyen önként meg nem jelen, vagy kivezetés esetén épen nem, vagy szándékosan rosszul dolgozik, a munkahelyen szerződés ellenére segéd-munkások nélkül jelenik meg, vagy a törvénynek a munkások vagy napszamosok kötelesegeire vonatkozó egyéb rendelkezéseit, vagy tilalmait megszegi. Ugyanilyen büntetéssel sújtatik az is, a ki más által bizonyos időre felfogadott munkást azon idő alatt tudva felfogad, vagy előnyösebb ígéretek által munkaadójától elcsábítani törekszik és az is, a ki munkás-igazolványt zálogba vesz, vagy arra hitelez. A törvénynek az a czélja, hogy megakadályozza úgy a munkaadó, mint a munkás megkárosítását s e czélból a hatóságunk kötelesegevé teszi, hogy bármelyiknek érdeke van is veszélyeztetve, azt a legnagyobb erélyvel és szigorúsággal megvédelmezze s akármelyik félnek egytörmán igazságot szolgáltatasson.

* **Olvasóközönségünk** szives figyelmét felhívjuk a „New-York Életbiztosító-Társaság” mai hirdetésére.

— **Régi bűnök.** Valahogyan a rendőrségnek tudomására jutott, hogy Szikora Anna kőcsöngi lakos, a közel multban gyermeket szült, de a kinek hollétéről felvilágosítást nem akar adni. Füvessy rendőrkapitány Szikora Annát elfogatván, hosszas, fáradszó kereszt-kérdések után megtudta a valót, hogy Szikora Anna a rövid 3 év leforgása alatt 3-szor szült gyermeket, de azt mind a háromszor az erdőben elásta. A rendőrség a lelketlen anyát az ügyészségnek adta át.

— **Országosvásár.** A Gergelynapj országos vásár ma és holnap lesz városunkban. A vásár, úgylátszik, nagyon látogatott lesz, már eddig is egész sereg komédiás úttöt szatórt a vásártéren, napos óta a vásártér hemzseg az idegenektől. A marfa- és lóvásár is elég látogatottnak ígérkezik, hetek óta folyton s tömve van a járlatkiállító hivatal, mi biztos jel e vásár népes voltára.

— **Rossz útra tért csemeték.** Weisz Fülöp kereskedő panaszt tett a rendőrségnek, hogy febr. 27-én üzlete előtt elhelyezett árúkból egy egy kartont tolvajoltak el. A rendőrség a vizsgálatot megejtve, a zálogházban éppen akkor csipte el Erdődi Anna 14 éves, Juhász Ilona 12 éves, Marsa Anna 12 éves gyermekeket, midőn az árúkat értékesíteni akarták. Vallatás és házkutatások alkalmával kiderült, hogy a rossz gyermekek egészen rendszeresen úzik az ily fajta tolvajlásokat, nemcsak több zálogzedulát találtak náluk, hanem bevallották, hogy csaknem minden főfőkereskedőt a hetivásárok alkalmával megdézsmáltak.

— **Gyermekekölés.** Bodócs István VI-ik tized 193-ik sz. a. házának pöczgödörében f. hó 22-én a pöczérek egy gyermek-hullát találtak. A rendőrség a legszelesebb körű vizsgálatot megtartván, kiderült, hogy a gyermeket Nyúl Eszter 23 éves eselédleány még 1897. december 4-én a pöczgödörbe szülte el. Hogy mily vétkes vigyázatlanság vagy bűn forog fenn, az ügyészség lesz hivatva kideríteni.

Felelős szerkesztő:	Laptulajdonos:
IJ. TÓTH ISTVÁN.	A KECSKEMÉTI SZABADELVÉY PÁRT.
Szerkesztőtárs:	Kiadó:
DR. NAGY MIHÁLY.	TÓTH LASZLÓ.

Foulard-selyem 65 ktről 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes *Hennberg-selyem* 45 ktről 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatabb szívek, szin és mintázatban. *Privát-fogyasztóknak* postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva — *mintákat pedig postafordulával* küldenek, **Hennberg G. selyemgyárát** (cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben.** 2 Magyar levelezés. Szívejzba kétszeres levelyéllyel ragasztandó.

HIRDETÉSEK.

!!!Szülők figyelmébe!!!

Állami tisztviselő, 37 éves, 1800 frt évi jövedelemmel, nőstülés czéljából megösmernedni óhajt oly 22—28 éves keresztény kisasszonynyal, ki vagyona után 800 frt évi jövedelemmel rendelkezik. **Z. Fehér D.,** Budapest, Atilla-útca 10. sz., 3. ajtó. 74 2—1

Kiadó lakás.

III. tized 193/4. számú háiban, Beretvási átellenében, az emeleten 4 szobából és mellékhelyiségekből álló erkélyes-lakás, esetleg 3 szobás udvari lakás. 1898 május 1-től kiadó. — Értkezni lehet Király József tanítóval, vagy Rapcsányi Kálmán városi alszámvevővel. 64 2—2

Eladó szőlővessző.

Szőlőtelepeimről nagyobb mennyiségű sima és gyökeres

szőlővessző

van eladó, *Kadarka, Nagyburgundi, Juhfark, Kövidinka, Mézesfehér, Olaszrizling, Zöldszilvái, Chass. bl. croquant, Chassla rouge és vegyes Muskotály fajokból.*

Ára ezrenként:

A sima borfajoknak . . .	3	frt
Gyökeresnek	6	"
Csemegefajoknak	6	"

Megrendelési czim:

Koritsánszky János
szőlészete, Kecskemét. 3-2

Eladás vagy bérlet!

VII-ik tized Nagyesongrádi-úteza 96-ik szám alatt levő, **néhai Gótsch Józsefné hagyatékához tartozó ház**, mely áll egy 6 szobás úteza és 4 szobás udvari lakásból, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel **örökáron eladó**, úgyszintén az **egész ház együtt**, vagy a lakások külön is **bérbeadatnak**.

Értekezni lehet: III-ik tized 115-ik szám alatt **Szabó Lászlónál**.

Ugyanott 21 öli **szőlőkarónak** való **akácza**, 5 sukk hosszúra fűrészelve **eladó**. Továbbá 1800 kéve **akácza-röze** és 33 vontatóból álló **2 boglya széna** is **eladó**. 50 3-3

MEGHIVÁS.

Az „Első Kecskeméti Szőlő- és Gyümölcs-termelő Szövetkezet” *folyó 1898. évi március hó 20-án*, délelőtt 10 órakor, a városháza II-ik emeletén lévő arvaszéki ülésteremben tartandó

első évi rendes közgyűlésére

a szövetkezet t. cz. tagjai tisztelettel meghívottnak.

A KÖZGYŰLÉS TÁRGYAI:

1. Jegyzőkönyv-hitelesítő bizottság megválasztása.
2. Igazgatósági jelentés.
3. A lefolyt első üzleti év számadásainak előterjesztése, kapcsolatban a felügyelő bizottság idevonatkozó jelentésével.
4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentése.
5. Az alapszabályok 29., 30., 33., 34. és 43. §-ának módosítása.
6. Az igazgatóság megválasztása.
7. Felügyelő bizottság (3 rendes és 1 póttag) megválasztása.
8. Dr. Tassy Pál, Hornyik József és Hornyik Károly szomszédos birtokosok 5 holdnyi csücskő-föld átengedését kéri.

Az igazgatóság, valamint a felügyelő bizottság jelentése, valamint a zárszámadás, a részleteket feltűnő mellékletekkel együtt, a Kereskedelmi Iparhitelintézet és Népbank hivatalos helyiségeiben betekintés végett ki van téve.

Kelt Kecskeméten, 1898 febrár 25.

Az Igazgatóság

Csödtömeg-eladás.

Vagyonbukott **Zollner József** divatárú kereskedő csödtömegéhez tartozó, a csődletár 1—342. tétel alatt összeirt 5227 frt 46 kr-ra becsült raktáron levő árucikkek és berendezések — a csőd-választmány mai napon kelt határozata értelmében zárt ajánlati verseny útján a következő feltételek mellett bocsáttatnak eladásra:

1. Bánatpénzül 500 frt a zárt ajánlattal együtt Kecskeméten, Szabó Márton ügyvéd tömeggondnoknál adandó át.
2. Az ajánlat elfogadása vagy visszautasítása felett a csőd-választmány határoz.
3. Az ajánlat az ajánlattevőre azonnal, e csödtömegre pedig csak az ajánlat elfogadása esetén válik kötelezővé.
4. Vevő köteles a vételért ajánlata elfogadása után 8 nap alatt kifizetni s a vételár kifizetése után 3 nap alatt a megvett áruktárat átvenni.
5. A vétel után járó kincstári illetéket és nyugta-bélyeget vevő tartozik kifizetni.

6. Ha a vevő e feltételek bármelyikének eleget nem tesz: bánatpénzének elvesztése mellett az általa megvett összes árúk és felszerelések a vevő költségére és veszélyére újabb ajánlati verseny, avagy a csőd-választmány határozatához képest esetleg nyílt árverés útján fognak eladatni.

7. Az eladásra bocsátott csödtömeg s az eladási feltételek Kecskeméten, a tömeggondnok közbejötté mellett megtekinthetők.

8. Vevő az árúk és berendezések minősége és mennyisége tekintetében szavatosságra igényt nem tarthat.

Felhivatnak tehát mindazok, a kik ez ajánlati versenyben részt venni kívánnak, hogy ajánlataikat az 1. pontban kijelölt helyen az **1898. évi március hó 19-ik napjának déli 12 órájáig** adják be, mert ezen záros határidő után avagy bánatpénz nélkül benyújtott ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Kecskemét, 1898. február 26.

Szabó Márton,
tömeggondnok.

1898

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolsága: 15—20 cm.

Talaj minőség: Is trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.

Pflanzweite: 15—20 Cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A Mauthner-féle hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és **hatóságilag védett** csomagokban, a **törvényesen** bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésben kaphatók.

A Budapesten, Andrásy-út 23. szám alatt létező **MAUTHNER ÖDÖN** cég csakis **olyan csomagoknál** vállal teljes jótállást egészen **friss és valódi** magvakért, a mely csomagok **ragasztva, a medve-ábrával és a MAUTHNER névvel** jelölve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja. 39 8-5

A New-York Életbiztosító Társaság.

Alakult 1845-ben.

A társaság aktívái	990.000.000	Kor.
A társaság 1897-ik évi bevétele	206.000.000	"
A társaság feleslege	163.000.000	"

A társaság kifizetett biztosítottainak fennállása óta 1,320.000.000 koronát.

A New-York a legrégebb nemzetközi életbiztosító társaság, mely a civilizált világ minden országában bir fiókkal.

Magyarországi referenciáik: Magyar Általános Hitelbank és Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

Magyarországi vezérigazgatóság: Budapest, Erzsébet-körút 9—11. New-York-palota.

Kecskeméti főügynökség:

SÁNTHA GÁBOR úrnál.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van védve.

Eddig fölülmulthatatlan!
Maager Vilmos-féle valódi, tisztított

DORSCH-májolaj
törvényesen védett csomagolásban

Maager Vilmostól, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű en szelhető-génél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szercezet, különösen a mell és tüdő erő-sítését, a test súlyának gyarapodását, a névek javítását, valamint általában a vér tisztítását elakarja érni — Egy üveg ára 1 frt és kapható a gyári raktár-ban Bécsben, III.3. ker. Henmarkt 3. — valamint az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

Kecskeméten: **Katona Zsigmond** gyógyszerész úrnál,
Nyirády László és **Pataky György** urak kereskedésében.

Főraktár és fő-elárúsítás az osztrák-magyar monarchia részére:

Maager Vilmos, Bécs, III.3. ker., Heumarkt 3.

358

Utánzásokat a törvény ildözi.

24-17

Eladó szőlőbirtok.

Özv. Belák Jánosné tulajdonát képező Csáktornyai dűlőben fekvő

szőlőbirtok

szabadkézből, kedvező feltételek mellett eladó. Területe 2 hold 1145 □-öl.

Értekezhetni a tulajdonosnál, V. tized, Vadász-útca 53. szám alatt. 72 1-1

Kajszinbaraczkfa-eladás.

Iskola-felosztatás miatt kajszinbarack-fáimat, melyeknek minőségéért szavatolok, darabonként 20 kr-ával (csomagolás önköltségen, vasúti szállítás ingyenes) bocsátom a közönség rendelkezésére. Nemkülönbön vadonezokat, az előbbi feltételek mellett, minőség szerint ezrét 8—10 frtjával ajánlok.

Kristóf János,

K.-Félegyhaza, 1840. sz.

71 2-1

GUTORI FÖLDES KELEMEN

aradi gyógyszerész

Margit-crémje.

Margit-Crème a legjobb arcz-crème, rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arcot.

Margit-Crème egyedüli szer szepítő, máj-foltok, pattanások, borotka (Mitteser) ellen.

Margit-Crème egyedüli szer bőrpattanások, arcz- és kézvörösödés, nap-barnítás ellen.

Margit-Crème bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőre kenve, ez által rögtön felvétetik és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy a szepítővel vagy máj-foltokkal fedett arcz 3-4 nap alatt alabástrom-fehérré lesz.

Margit-Crème teljesen ártalmatlan, m után nem zsiros hanem ige főom, hamar felszívó hatással bír. Az arcz nem lesz olyan fényes, mint más krémeké, azért nappal is használható.

Margit-Crème nagy tégely 1 frt, kiesi 50 krajczár.

Margit-hölgypor fehér, rózsá és créme 60 krajczár.

Margit-szappan 1 doboz 35 kr.

Margit-fogpép 1 doboz 50 kr.

Csakik akkor valódi, ha minden doboz „Gutori Földes Kelemen” gyógyszerész Aradon” felirattal és címerrel van ellátva.

Egyedüli főraktáros:

Katona Zsigmond gyógyszerész, Kecskeméten. 10-4

47

10-4

Eladó földbirtok.

Pusztaszentkirályon, a Szentkirályi erdővel határos 62 hold

elsőrendű földbirtok,

kaszálóval, lakással, magtár, pinczével és a hozzátartozó melléképületekkel — ássott tóval, mely szigetet képez, csónakázásra és fürdésre alkalmas — örökön eladó.

Értekezni lehet: III-ik tized 115-ik számú házban **Szabó Lászlóval**, mint néhai Gótsch Józsefné egyik örökösével. 61 3-2

61 3-2

Eladó nyaraló.

A piactól 15 perc alatt gyalog elérhető, portmentes helyen, Nagys. Koritsánszky János úr szőlőjén innen, — a vasút mellett levő — nyaraló, 2110 □-öl szőlővel, kedvező fel-tétel mellett eladó. — Ertekezni lehet FEKETE MIHÁLY könyv-kereskedővel, (a piactéren levő füzlethelyiségében).

25

7-7

Százezrei a

családoknak iszzák

előszeretettel

naponta a

„Ejzen! eljzen!”

Kathreiner-féle Kneipp-malátakávét.

Mentes a bakkávének egészségre ártalmas alkotórészeitől. Egyedül a Kathreiner-féle malátakávét az, mely annak illatát és kedvelt ízét magában foglalja. A Kathreiner-féle malátakávét étvágygerjesztő, könnyen emészthető, évek során át felnőttek és gyermekekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkiválóbb pótléka a bakkávének, valamint ajánlásra legmígóbb vegyülete is annak. Tekintettel az egészségre és takarékosságra, a valódi „Kathreiner”-nek többé egy háziartásból sem szabad hiányoznia.

Öväs az értéktelen utánzatoktól.